

LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUSMIŲ VYKDYMO KODEKSO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2019 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 51 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Iš tardymo izoliatoriaus į pataisos įstaigą nuteistuosius pristato Viešojo saugumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Viešojo saugumo tarnyba) arba kitos teisę konvojuoti nuteistuosius turinčios institucijos.“

2 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 56 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„56 straipsnis. Areštą atliekančių nuteistųjų darbinė resocializuojamojo pobūdžio veikla

1. Kiekvienas areštą atliekantis nuteistasis, išskyrus areštą atliekančius nepilnamečius, kurie mokosi bendrojo ugdymo mokykloje, ir nuo bausmių vykdymo sistemos poreikius užtikrinančios darbinės resocializuojamojo pobūdžio veiklos (toliau – darbinė veikla) atleistus nuteistuosius, ne mažiau kaip 20 valandų per savaitę privalo neatlygintinai užsiimti pataisos įstaigos administracijos pasiūlyta darbine veikla.

2. Areštą atliekantys nuteistieji paprastai užsiima pataisos įstaigos ūkio priežiūros, buities sąlygų gerinimo ir teritorijos tvarkymo veiklomis. Pataisos įstaigos administracijai organizuojant nuteistųjų areštu užimtumą darbine veikla vadovaujamosi šio Kodekso 131 straipsnio nuostatomis, išskyrus šiame straipsnyje nurodytas išimtis.

3. Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka nuo darbinės veiklos gali būti atleidžiami tik trumpesnę kaip septynių parų trukmės arešto bausmę atliekantys nuteistieji, taip pat dėl sveikatos būklės (pagal gydytojo išvadą), neįgalieji, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, nepilnamečiai nuteistieji areštu, kurie mokosi bendrojo ugdymo įstaigose, sulaukę valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus ir ribotai pakaltinami nuteistieji areštu.“

3 straipsnis. 66 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 66 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Į pataisos įstaigas nuteistuosius, kuriems paskirtas terminuotas laisvės atėmimas arba laisvės atėmimas iki gyvos galvos, pristato Viešojo saugumo tarnyba arba kitos teisę konvojuoti nuteistuosius turinčios institucijos.“

4 straipsnis. 68 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 68 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„68 straipsnis. Nuteistųjų perkėlimas iš vienos grupės į kitą

1. Nuteistasis iš paprastosios grupės į lengvąją grupę perkeliamas, kai atitinka visas šias sąlygas:

1) yra atlikęs ne mažiau kaip šešis mėnesius, o nepilnametis – atlikęs ne mažiau kaip tris mėnesius paskirtos bausmės paprastosios grupės sąlygomis, o jei paskirta bausmė yra trumpesnė kaip vieneri metai, – atlikęs ne mažiau kaip vieną trečdalį paskirtos bausmės;

2) užsiima darbine veikla šio Kodekso 132 straipsnyje nurodytą laiką ne mažiau kaip keturis paskutinius bausmės atlikimo mėnesius, o jei paskirta bausmė yra trumpesnė kaip vieneri metai, – užsiima darbine veikla ne mažiau kaip vieną trečdalį paskirtos bausmės;

3) vykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nurodytas priemonės;

4) per paskutinius šešis bausmės atlikimo mėnesius nebuvo baustas už sistemingus bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimus ar už itin piktybišką režimo reikalavimų pažeidimą, taip pat administracine tvarka, o jeigu paskirta bausmė yra trumpesnė kaip vieneri metai, – nebuvo baustas per visą atliktos bausmės terminą;

5) neturi galiojančių nuobaudų už padarytus bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimus;

6) jo nusikalstamo elgesio rizika yra žema arba vidutinė ir nustatyta pažanga mažinant nusikalstamo elgesio riziką.

2. Nuteistasis iš lengvosios grupės grąžinamas į paprastąją grupę, kai atitinka vieną iš šių sąlygų:

1) nutraukė darbo santykius ir ilgiau kaip vieną mėnesį nedirba darbo, kurio vieta yra už pataisos įstaigos arba nuteistuosius įdarbinančios įstaigos teritorijos ribų, arba atsisakė užsiimti pataisos įstaigos administracijos pasiūlyta darbine veikla ar be pateisinamų priežasčių darbinėje veikloje nedalyvauja šio Kodekso 132 straipsnyje nurodytą laiką;

2) už administracinį nusižengimą, padarytą bausmę atliekant lengvojoje grupėje, jam paskiriama administracinė nuobauda;

3) už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimą, padarytą bausmę atliekant lengvojoje grupėje, jis atliko šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nustatytą nuobaudą;

4) už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimus, padarytus bausmę atliekant lengvojoje grupėje, jam buvo du kartus per vienerius metus skirtos nuobaudos, nenurodytos šios dalies 3 punkte;

5) jis nevykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nurodytų priemonių;

6) nustatoma, kad jam bausmę atliekant lengvojoje grupėje nusikalstamo elgesio rizika akivaizdžiai padidėjo.

3. Nuteistasis iš paprastosios grupės į drausmės grupę perkeliamas, kai atitinka vieną iš šių sąlygų:

1) už administracinį nusižengimą, padarytą bausmę atliekant paprastojoje grupėje, jam paskiriama administracinė nuobauda;

2) už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimą, padarytą bausmę atliekant paprastojoje grupėje, jis atliko šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nustatytą nuobaudą;

3) už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimus, padarytus bausmę atliekant paprastojoje grupėje, jam buvo tris kartus per vienerius metus skirtos nuobaudos, nenurodytos šios dalies 2 punkte;

4) jis nevykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nurodytų priemonių;

5) nustatoma, kad jam bausmę atliekant paprastojoje grupėje nusikalstamo elgesio rizika akivaizdžiai padidėjo.

4. Nuteistasis, kuris bausmės atlikimo metu šio straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais iš lengvosios grupės buvo grąžintas į paprastąją grupę, į lengvąją grupę pakartotinai perkeliamas, jei atitinka visas šias sąlygas:

1) paprastojoje grupėje po perkėlimo yra atlikęs ne mažiau kaip šešis mėnesius paskirtos bausmės;

2) užsiima pataisos įstaigos administracijos pasiūlyta darbine veikla ne mažiau kaip šešis paskutinius bausmės atlikimo mėnesius;

3) atitinka šio straipsnio 1 dalies 3–6 punktuose nustatytas sąlygas.

5. Nuteistasis, kuris bausmės atlikimo metu šio straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais iš paprastosios grupės buvo perkeltas į drausmės grupę, į paprastąją grupę grąžinamas, kai atitinka visas šias sąlygas:

1) drausmės grupėje po perkėlimo yra atlikęs ne mažiau kaip šešis paskutinius bausmės atlikimo mėnesius;

2) užsiima pataisos įstaigos administracijos pasiūlyta darbine veikla ne mažiau kaip šešis paskutinius bausmės atlikimo mėnesius;

3) vykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nurodytas priemonės;
 4) neturi galiojančių nuobaudų už padarytus baudmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimus.

6. Pirmą kartą po nuosprendžio įsiteisėjimo į pataisos įstaigą atvykęs nuteistasis priskiriamas paprastajai grupei.

7. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte, 2 dalies 1 punkte, 4 dalyje ir 5 dalies 2 punkte nustatytos sąlygos dėl nuteistojo dalyvavimo darbinėje veikloje netaikomos šio Kodekso 130 straipsnio 2 dalyje arba kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais nuo dalyvavimo darbinėje veikloje atleistiems nuteistiesiems.

8. Metodiką, pagal kurią vertinami nuteistojo nusikalstamo elgesio rizikos pokyčiai, tvirtina Kalėjimų departamento direktorius.“

5 straipsnis. 69 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 69 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„69 straipsnis. Nuteistųjų perkėlimas į kitas pataisos įstaigas

1. Nuteistasis, kuriam paskirtas laisvės atėmimas, gali būti perkeltas iš vienos pataisos įstaigos į kitą toliau atlikti baudmės, jeigu tai reikalinga:

- 1) siekiant apriboti jo daromą neigiamą įtaką kitiems nuteistiesiems, arba;
- 2) palengvinti nuteistųjų socialinę reabilitaciją, arba;
- 3) užtikrinti veiksmingesnę nuteistojo priežiūrą ir saugumą, arba;
- 4) vykdant nuteistojo perdavimo į užsienio valstybę, kurios pilietybę jis turi, toliau atlikti terminuoto laisvės atėmimo ar laisvės atėmimo iki gyvos galvos baudmės procedūras arba kitais šiame Kodekse nustatytais atvejais.

2. Laisvės atėmimo baudmę pataisos namų lengvosios grupės sąlygomis atliekantys nuteistieji, kuriems gali būti taikomas lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigos, gali būti perkelti į tos pačios arba kitos pataisos įstaigos ar tardymo izoliatoriaus specialų padalinį – pusiaukelės namus, kur nuteistieji intensyviai rengiami būti lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos, jeigu jie atitinka visas šias sąlygas:

- 1) yra atlikę ne mažiau kaip vieną trečdalį baudmės, o kai lygtinis paleidimas gali būti taikomas atlikus vieną trečdalį baudmės, – atlikę ne mažiau kaip vieną ketvirtadalį baudmės;
- 2) vykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nustatytas priemonės;
- 3) jų nusikalstamo elgesio rizika yra žema arba baudmės atlikimo metu ši rizika buvo akivaizdžiai sumažinta;
- 4) neturi galiojančių nuobaudų už baudmės atlikimo metu padarytus teisės aktų pažeidimus;
- 5) laisvės atėmimo baudmės atlikimo metu nebuvo perkelti iš atviros kolonijos ar pusiaukelės namų į pataisos namus dėl pažeidimų.

3. Laisvės atėmimo baudmę pataisos namų lengvosios grupės sąlygomis atliekantys nuteistieji, kuriems negali būti taikomas lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigos, į pusiaukelės namus gali būti perkelti likus ne daugiau kaip vieneriems metams ir ne mažiau kaip keturiems mėnesiams iki baudmės pabaigos ir jeigu jie atitinka šio straipsnio 2 dalies 2–5 punktuose nustatytas sąlygas. Pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu šioje dalyje nurodytų nuteistųjų elgesio kontrolė juos laikant pusiaukelės namuose Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka gali būti atliekama elektroninio stebėjimo priemonėmis.

4. Į pusiaukelės namus perkelti nuteistieji turi šio Kodekso 91 straipsnio 1 dalies 1, 3, 4, 6, 7, 8 ir 10 punktuose nustatytas teises. Pusiaukelės namuose laikomi nuteistieji, kurie be pateisinamų priežasčių nedirba ar nesimoko arba kelia pavojų pusiaukelės namų administracijai ar kitiems asmenims, arba sistemingai daro teisės pažeidimus, pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu grąžinami iš pusiaukelės namų į pataisos namus.

5. Į pusiaukelės namus perkelti šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytas sąlygas atitinkantys nuteistieji gali būti apgyvendinami atviroje kolonijoje, jeigu pusiaukelės namuose tuo metu nėra laisvų vietų arba atvira kolonija yra arčiau nuteistojo darbo ar švietimo ar profesinio mokymo įstaigos. Šiems nuteistiesiems taikomas pusiaukelės namuose laikomiems nuteistiesiems nustatytas režimas.

6. Teisę perkelti nuteistą iš vienos pataisos įstaigos į kitą turi Kalėjimų departamento direktorius, o toje pačioje įstaigoje pagal šio straipsnio 2, 3 ir 5 dalyse nurodytus reikalavimus – pataisos įstaigos, kurioje atlieka bausmę nuteistasis, direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas. Nuteistųjų perkėlimo iš vienos pataisos įstaigos į kitą, taip pat perkėlimo į pusiaukelės namus ir grąžinimo iš jų tvarką nustato Kalėjimų departamento direktorius.

7. Nuteistasis gali būti laikinai perkeltas iš vienos pataisos įstaigos į kitą, jeigu to reikia dėl jo dalyvavimo atliekant ikiteisminio tyrimo veiksmus ar bylą nagrinėjant teisme. Sprendimą dėl laikino nuteistojo perkėlimo į kitą pataisos įstaigą priima pataisos įstaigos, kurioje atlieka bausmę nuteistasis, direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas, o sprendimą dėl nuteistojo grąžinimo – pataisos įstaigos, į kurią nuteistasis buvo laikinai perkeltas, direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas.“

6 straipsnis. 70 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 70 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Atskirose pataisos įstaigose arba vieni nuo kitų izoliuoti toje pačioje pataisos įstaigoje turi būti laikomi vyrai ir moterys, suaugusieji ir nepilnamečiai, taip pat skirtingoms nuteistųjų grupėms priskirti asmenys ir teisę be sargybos arba palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų turintys nuteistieji. Kartu su nepilnamečiais gali būti laikomi dvidešimt ketverių metų amžiaus nesukakę nuteistieji, kurie laisvės atėmimo bausmę pradėjo atlikti būdami nepilnamečiai ir kurių nusikalstamo elgesio rizika žema arba bausmės atlikimo metu ši rizika buvo akivaizdžiai sumažinta. Atvirose kolonijose ir pusiaukelės namuose vyrai ir moterys gali būti laikomi kartu.“

2. Pakeisti 70 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Jeigu pataisos įstaigoje bausmę atliekančiam nuteistajam gali kilti grėsmė jo sveikatai ar gyvybei, taip pat tais atvejais, kai kitomis priemonėmis negalima užkirsti kelio šiurkščiam teisės pažeidimui ir būtina pažeidimą darantį ar padariusį nuteistąjį izoliuoti, pataisos įstaigos direktoriaus ar jo įgalioto pareigūno sprendimu jis gali būti ne ilgiau kaip dvidešimt keturias valandas izoliuotas nuo kitų nuteistųjų.“

7 straipsnis. 73 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 73 straipsnį 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) įsigyti šio Kodekso 92 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų asmeninių daiktų;“.

2. Pakeisti 73 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) per mėnesį gauti keturis pasimatymus, iš kurių vienas pasimatymas gali vykti be pataisos įstaigos administracijos priežiūros;“.

3. Pakeisti 73 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat šio Kodekso 95 straipsnyje nustatyto periodiškumu gauti siuntas (perdavimus);“.

8 straipsnis. 74 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 74 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) įsigyti šio Kodekso 92 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytų asmeninių daiktų;“.

2. Pakeisti 74 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) gauti neribotą skaičių pasimatymų, iš kurių du pasimatymai per mėnesį gali vykti be pataisos įstaigos administracijos priežiūros;“.

3. Pakeisti 74 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat šio Kodekso 95 straipsnyje nustatyto periodiškumu gauti siuntas (perdavimus);“.

4. Papildyti 74 straipsnio 1 dalį 6 punktu:

„6) naudotis maisto ruošimo patalpomis.“

9 straipsnis. 75 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 75 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) įsigyti šio Kodekso 92 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytų asmeninių daiktų;“.

2. Pakeisti 75 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:
 „2) per mėnesį gauti vieną pasimatymą, kuris gali vykti nuotoliniu būdu arba specialiose patalpose, įrengtose taip, kad lankytojų ir nuteistojo fizinis kontaktas nebūtų galimas;“.

3. Pakeisti 75 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų;“.

10 straipsnis. 79 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 79 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) įsigyti šio Kodekso 92 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų asmeninių daiktų;“.

2. Pakeisti 79 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) per mėnesį gauti keturis pasimatymus, iš kurių vienas pasimatymas gali vykti be pataisos įstaigos administracijos priežiūros;“.

3. Pakeisti 79 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat šio Kodekso 95 straipsnyje nustatytu periodiškumu gauti siuntas (perdavimus);“.

11 straipsnis. 80 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 80 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) įsigyti šio Kodekso 92 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytų asmeninių daiktų;“.

2. Pakeisti 80 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) gauti neribotą skaičių pasimatymų, iš kurių du pasimatymai per mėnesį gali vykti be pataisos įstaigos administracijos priežiūros;“.

3. Pakeisti 80 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat šio Kodekso 95 straipsnyje nustatytu periodiškumu gauti siuntas (perdavimus);“.

4. Papildyti 80 straipsnio 1 dalį 6 punktu:

„6) naudotis maisto ruošimo patalpomis.“

12 straipsnis. 85 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 85 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) įsigyti šio Kodekso 92 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų asmeninių daiktų;“.

2. Pakeisti 85 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) per mėnesį gauti du pasimatymus, iš kurių vienas pasimatymas gali vykti be pataisos įstaigos administracijos priežiūros;“.

3. Pakeisti 85 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat šio Kodekso 95 straipsnyje nustatytu periodiškumu gauti siuntas (perdavimus);“.

4. Pripažinti netekusia galios 85 straipsnio 2 dalį.

13 straipsnis. 86 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 86 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) įsigyti šio Kodekso 92 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytų asmeninių daiktų;“.

2. Pakeisti 86 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) per du mėnesius gauti vieną pasimatymą, kuris gali vykti nuotoliniu būdu arba specialiose patalpose, įrengtose taip, kad lankytojų ir nuteistojo fizinis kontaktas nebūtų galimas;“.

3. Pakeisti 86 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų;“.

14 straipsnis. 87 ir 88 straipsnių pripažinimas netekusiais galios

Pripažinti netekusiais galios 87 ir 88 straipsnius.

15 straipsnis. 91 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 91 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) gali be apribojimų gauti pasimatymus, siuntas (perdavimus), gauti ir siųsti laiškus, turėti ir naudotis telefonu;“.

2. Pakeisti 91 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) atviros kolonijos administracijos leidimu gali iki 14 valandų išvykti už atviros kolonijos teritorijos ribų, bet tik Lietuvos Respublikos teritorijoje, jeigu to reikia dėl jų dirbamo darbo pobūdžio ar darbo paieškos, gydymosi, mokymosi arba jeigu ruošiantis nuteistąjį paleisti iš atviros kolonijos jam reikia spręsti socialinės paramos gavimo, būsto paieškos, gydymo nuo priklausomybės ligų tęstinumo užtikrinimo ar pasinaudojimo kitomis valstybės ar savivaldybių įstaigų ar nevyriausybinių organizacijų teikiamomis paslaugomis klausimus;“.

3. Pakeisti 91 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) jeigu neturi galiojančių nuobaudų už bausmės atlikimo metu padarytus teisės aktų pažeidimus, kartą per savaitę iki dviejų parų ne darbinės veiklos atlikimo ar darbo metu gali parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus ar aplankyti Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenančius artimuosius giminaičius. Šios išvykos suteikiamos atviros kolonijos direktoriaus nutarimu. Kelionės išlaidas apmoka patys nuteistieji arba kiti jų nurodyti asmenys;“.

4. Pakeisti 91 straipsnio 1 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) jeigu neturi galiojančių nuobaudų už bausmės atlikimo metu padarytus teisės aktų pažeidimus, kasmetinių atostogų metu gali parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus ar aplankyti Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenančius artimuosius giminaičius. Ši išvyka suteikiama atviros kolonijos direktoriaus nutarimu. Kelionės išlaidas apmoka patys nuteistieji arba kiti jų nurodyti asmenys;“.

16 straipsnis. 92 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 92 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„92 straipsnis. Nuteistųjų teisė pataisos įstaigoje turėti asmeninių daiktų

1. Nuteistieji turi teisę turėti šiuos asmeninius daiktus:

1) maisto produktus, laikraščius, žurnalus, knygas, drabužius, avalynę, patalynę (išskyrus antklodę, čiužinį ir pagalvę), laikrodžius, pagamintus ne iš brangiųjų metalų, higienos ir kanceliarijos reikmenis, elektros prietaisus ir kitus daiktus – lengvajai grupei priskirti nuteistieji, taip pat atviroje kolonijoje ir pusiaukelės namuose bausmę atliekantys nuteistieji;

2) maisto produktus (išskyrus maisto produktus, kurių vartojimui būtinas terminis apdorojimas), laikraščius, žurnalus, knygas, drabužius, avalynę, patalynę (išskyrus antklodę, čiužinį ir pagalvę), laikrodžius, pagamintus ne iš brangiųjų metalų, barzdaskutę, higienos ir kanceliarijos reikmenis ir kitus daiktus – paprastajai grupei priskirti nuteistieji;

3) šviežius vaisius ir daržoves, drabužius, avalynę, higienos ir kanceliarijos reikmenis – drausmės grupei priskirti nuteistieji.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms grupėms priskirtiems nuteistiesiems leidžiamų turėtų asmeninių daiktų sąrašus nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės. Atviroje kolonijoje ir pusiaukelės namuose bausmę atliekantiems nuteistiesiems pataisos įstaigos direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas gali leisti turėti ir kitų asmeninių daiktų, jei tai sudarytų sąlygas vykdyti veiksmingą nuteistųjų resocializaciją, gerintų jų sveikatą ir gerovę.

3. Asmeninius daiktus nuteistieji įgyja įgyvendindami šio Kodekso 93, 95 ir 97 straipsniuose nustatytas teises.“

17 straipsnis. 93 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 93 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„93 straipsnis. Nuteistųjų teisė prenumeruoti laikraščius ir žurnalus“.

2. Pakeisti 93 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nuteistiesiems leidžiama už asmeninėse sąskaitose turimas lėšas prenumeruoti laikraščius bei žurnalus.“

18 straipsnis. 94 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 94 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„94 straipsnis. Nuteistųjų teisė pasimatyti

1. Nuteistųjų pasimatymai vyksta su pataisos įstaigos administracijos priežiūra arba be jos. Nuteistieji, atsižvelgdami į turimų pasimatymų skaičių, pasirenka, kaip įgyvendins savo teisę pasimatyti. Minimalų nuteistiesiems suteikiamų pasimatymų skaičių ir pasimatymų rūšį nustato šio Kodekso 73, 74, 75, 79, 80, 85, 91 ir 152 straipsniai.

2. Su pataisos įstaigos administracijos priežiūra nuteistiesiems leidžiama pasimatyti šiais būdais:

1) nuotoliniu būdu – iki 2 valandų;

2) specialiose pataisos įstaigos patalpose, įrengtose taip, kad lankytojų ir nuteistojo fizinis kontaktas nebūtų galimas, – iki 2 valandų;

3) pataisos įstaigos patalpose, neatskiriant nuteistojo nuo lankytojų, – iki 3 valandų.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti pasimatymai vyksta pataisos įstaigos atstovo akivaizdoje, tačiau pokalbio nesiklausoma. Neatskiriant nuteistojo nuo lankytojų gali vykti tik nuteistojo pasimatymai su sutuoktiniu (sugyventiniu), artimaisiais giminaičiais ir asmeniu, su kuriuo nuteistasis turi bendrą vaiką, jei nei nuteistasis, nei šis asmuo nėra susituokęs su kitu asmeniu arba neturi sugyventinių ir šis vaikas yra Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka registruotas kaip bendras nuteistojo ir į pasimatymą atvykusio asmens vaikas, taip pat lengvajai grupei priskirtų nuteistųjų pasimatymai.

4. Be pataisos įstaigos administracijos priežiūros nuteistiesiems leidžiama pasimatyti šiais būdais:

1) specialiose pataisos įstaigos patalpose – iki 24 valandų;

2) pilnamečiam nuteistajam be palydos, o nepilnamečiam nuteistajam – kartu su tėvais, globėjais (rūpintojais), artimaisiais giminaičiais ar kitais pasitikėjimo vertais asmenimis, išvykstant pasimatyti už pataisos namų teritorijos ribų, – iki 8 valandų;

3) parvykstant į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus ar pas Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenančius artimuosius giminaičius – iki 3 parų, o nuteistųjų kasmetinių atostogų metu – iki 10 parų.

5. Šio straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodyto pasimatymo metu nuteistajam leidžiama pasimatyti tik su sutuoktiniu (sugyventiniu) ir asmeniu, su kuriuo nuteistasis turi bendrą vaiką, jei nei nuteistasis, nei šis asmuo nėra susituokęs su kitu asmeniu arba neturi sugyventinių ir šis vaikas yra Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka registruotas kaip bendras nuteistojo ir į pasimatymą atvykusio asmens vaikas. Šio straipsnio 4 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytais atvejais nuteistajam leidžiama išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų šio Kodekso 104 ir 140 straipsniuose nustatytais atvejais.

6. Nuteistiesiems, kurie laisvės atėmimo bausmę atlieka būdami priskirti lengvajai grupei, socialiniams ryšiams palaikyti pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu gali būti leidžiama papildomai pasimatyti be pataisos įstaigos administracijos priežiūros.

7. Šio straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodyto pasimatymo metu, nuteistajam arba lankytojams pageidaujant, Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka jiems nemokamai tiekiamas šio Kodekso 173 straipsnio 5 dalyje nurodytas maistas arba sudaromos sąlygos pataisos įstaigoje įsigyti maisto produktų.

8. Atviroje kolonijoje ir pusiaukelės namuose bausmę atliekantys nuteistieji savo teisę pasimatyti įgyvendina tik šio Kodekso 91 straipsnyje nustatyta tvarka išvykę už atviros kolonijos ar pusiaukelės namų teritorijos ribų.

9. Pataisos įstaigoje vykstantis pasimatymas, kurio metu pažeidžiama pasimatymų tvarka, nedelsiant nutraukiamas. Jeigu per vienerius metus nuo pasimatymų tvarkos pažeidimo pakartotinai pažeidžiama pasimatymų tvarka arba jeigu už padarytą pasimatymų tvarkos pažeidimą nuteistajam

buvo paskirta nuobauda, šešis mėnesius nuo pasimatymų tvarkos pažeidimo nuteistajam leidžiama pasimatyti tik šio straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais būdais.

10. Nuteistiesiems sutuoktiniams, kurie abu atlieka laisvės atėmimo bausmę ir abu neturi teisės išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų, leidžiama pasimatyti šio straipsnio 2 dalies 1 punkte ir 4 dalies 1 punkte nurodytais būdais, jei jie apmoka visas su vieno iš sutuoktinių pervežimu į kitą pataisos įstaigą susijusias išlaidas. Šių pasimatymų vietą nustato pataisos įstaigų, kuriose sutuoktiniai atlieka bausmes, direktoriai arba juos pavaduojantys pareigūnai.

11. Nuteistąjį, sergantį sunkia liga, gresiančia jo gyvybei, pataisos įstaigos direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas privalo leisti aplankyti nuteistojo sutuoktiniui (sugyventiniui), artimiesiems giminiams ir asmeniui, su kuriuo nuteistasis turi bendrą vaiką, jei nei nuteistasis, nei šis asmuo nėra susituokęs su kitu asmeniu arba neturi sugyventinių ir šis vaikas yra Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka registruotas kaip bendras nuteistojo ir į pasimatymą atvykusio asmens vaikas. Šie aplankymai į pasimatymų skaičių neįskaitomi.

12. Nuteistojo pageidavimu vienas be pataisos įstaigos administracijos priežiūros vykstantis pasimatymas gali būti pakeistas dviem su pataisos įstaigos administracijos priežiūra vykstančiais pasimatymais arba keturiais telefoniniais pokalbiais, o vienas su pataisos įstaigos administracijos priežiūra vykstantis pasimatymas – dviem telefoniniais pokalbiais.

13. Pasimatymų ir sergančių nuteistųjų lankymo tvarką nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.“

19 straipsnis. 95 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 95 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„95 straipsnis. Nuteistųjų teisė gauti daiktų siuntą (perdavimą)

1. Nuteistieji turi teisę per šešis mėnesius gauti vieną siuntą (perdavimą).
2. Siunta (perdavimu) nuteistajam gali būti perduodami drabužiai, patalynė (išskyrus antklodę, čiužinį ir pagalvę), avalynė, laikrodžiai, pagaminti ne iš brangiųjų metalų, elektros prietaisai.
3. Viena siunta (perdavimas) neturi sverti daugiau kaip 15 kilogramų.
4. Siuntos (perdavimo) priėmimo ir įteikimo nuteistiesiems tvarką nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.“

20 straipsnis. 96 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 96 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„96 straipsnis. Nuteistųjų teisė naudotis elektros prietaisais ir kitais daiktais

1. Nuteistieji, turintys teisę naudotis elektros prietaisais, apmoka už šių prietaisų sunaudotą elektros energiją.
2. Nuteistiesiems leidžiamų naudotis elektros prietaisų techninius parametrus ir naudojimosi jais tvarką, taip pat šių prietaisų elektros energijos sąnaudų ir išlaidų už sunaudotą elektros energiją apskaičiavimo ir apmokėjimo taisyklės nustato Kalėjų departamentą.
3. Elektros prietaisai motyvuotu pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu paimami iš nuteistųjų:
  - 1) pažeidusių šio straipsnio 2 dalyje nurodytą naudojimosi elektros prietaisais tvarką, – iki šešių mėnesių;
  - 2) turinčių skolą už nurodytų elektros prietaisų sunaudotą elektros energiją, – iki bus sumokėta skola;
  - 3) praradus teisę turėti elektros prietaisus.
4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais paimti elektros prietaisai saugomi pataisos įstaigoje arba gali būti grąžinami juos perdavusiems asmenims pagal jų arba nuteistojo rašytinį prašymą.“

21 straipsnis. 97 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 97 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„97 straipsnis. Nuteistųjų teisė nusipirkti asmeninių daiktų

1. Šio Kodekso 92 straipsnyje nurodytus asmeninius daiktus nuteistieji turi teisę nusipirkti.
2. Atviroje kolonijoje ir pusiaukelės namuose bausmę atliekantys nuteistieji asmeninius daiktus perkasi savarankiškai. Kitų nuteistųjų apsipirkimą organizuoja pataisos įstaiga.
3. Didžiausia pinigų suma, už kurią nuteistieji gali per mėnesį nusipirkti asmeninių daiktų, yra:

- 1) trijų bazinių socialinių išmokų dydžio – paprastajai grupei priskirtiems nuteistiesiems;
- 2) keturių bazinių socialinių išmokų dydžio – lengvajai grupei priskirtiems nuteistiesiems ir dirbantiems nuteistiesiems;
- 3) dviejų bazinių socialinių išmokų dydžio – drausmės grupei priskirtiems nuteistiesiems.
4. Į šio straipsnio 3 dalyje nurodytą didžiausią pinigų sumą neįskaitomos pinigų, už kuriuos įsigijami laikraščiai, žurnalai, knygos ir elektros prietaisai, sumos.
5. Šio straipsnio 3 dalies nuostatos netaikomos nėščioms moterims, krūtimi maitinančioms motinoms, nuteistoms motinoms, apgyvendintoms kartu su vaikais pataisos namų vaikų (kūdikių) namuose arba ne pataisos namų teritorijoje esančiose patalpose, teisę išvykti be sargybos arba be palydos turintiems nuteistiesiems, apgyvendintiems pataisos įstaigos ar tardymo izoliatoriaus gyvenamosiose patalpose, esančiose už šių įstaigų teritorijos ribų, atvirose kolonijose ir pusiaukelės namuose bausmę atliekantiems nuteistiesiems.“

22 straipsnis. 97 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 97 straipsnio 3 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) šešių bazinių socialinių išmokų dydžio – lengvajai grupei priskirtiems nuteistiesiems;“.

23 straipsnis. 107 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 107 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Santuokos sudarymo metu nuteistieji gali dėvėti tai progai skirtus drabužius. Pataisos įstaigos direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas turi teisę suteikti santuoką sudariusiam nuteistajam vieną papildomą specialiose pataisos įstaigos patalpose be pataisos įstaigos administracijos priežiūros vykstantį pasimatymą.“

24 straipsnis. 110 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 110 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) pasibaigus pasivaikščiavimui ir pasimatymui, sutvarkyti tam skirtą vietą ar patalpą.“

25 straipsnis. XI skyriaus pavadinimo pakeitimas

Pakeisti XI skyriaus pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„XI SKYRIUS

PATAISOS ĮSTAIGŲ REŽIMAS IR LAISVĖS ATĖMIMO BAUSMĘ ATLIEKANČIŲ NUTEISTŲJŲ PATAISOS PRIEMONĖS“.

26 straipsnis. 111 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 111 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„111 straipsnis. Pataisos įstaigų režimo paskirtis ir nuteistųjų pataisos priemonės

1. Pataisos įstaigų režimo pagrindinė paskirtis – padėti įgyvendinti nuteistųjų pataisos priemonės ir užtikrinti pataisos įstaigų saugumą.
2. Laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų pataisos priemonės yra socialinė rehabilitacija ir nuteistųjų užimtumas.“

27 straipsnis. 112 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 112 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Rasti nuteistųjų pataisos įstaigoje turimi pinigai ir vertingi daiktai motyvuotu pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu paimami ir perduodami į Socialinės paramos nuteistiesiems fondą.

Daiktai, kurie nenumatyti nuteistiesiems leidžiamų turėti asmeninių daiktų sąraše, taip pat maisto produktai, kurių tinkamumo vartoti terminas yra pasibaigęs, Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nustatyta tvarka sunaikinami.“

2. Pakeisti 112 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šio Kodekso nustatyta tvarka nuteistiesiems leidžiama ne už grynuosius pinigus, išskyrus šio Kodekso 91 ir 152 straipsniuose numatytus atvejus, įsigyti Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nurodytų asmeninių daiktų, gauti pasimatymus, siuntas (perdavimus), gauti ir siųsti pinigines perlaidas, susirašinėti, skambinti telefonu, pasivaikščioti. Siunta (perdavimu) nuteistajam gali būti perduoti tik tie asmeniniai daiktai, kuriuos jam leidžiama turėti.“

3. Pakeisti 112 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Nuteistiesiems leidžiamų turėti asmeninių daiktų bendrą masę nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.

28 straipsnis. 117 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 117 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nuteistųjų dienotvarkė privalo griežtai reglamentuoti jų elgesį visą parą ir numatyti dalyvavimo užimtumo veiklose, poilsio, buvimo gryname ore ir socialinei reabilitacijai skirtą laiką.“

29 straipsnis. 119 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 119 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„119 straipsnis. Pataisos įstaigos direktoriaus teisės nuteistųjų neteisėtų grupinių veiksmų, šiurkščiai pažeidžiančių pataisos įstaigos vidaus tvarką, atveju

Jeigu nuteistieji imasi neteisėtų grupinių veiksmų, šiurkščiai pažeidžiančių pataisos įstaigos vidaus tvarką, pataisos įstaigos direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas turi teisę, pranešęs Kalėjimų departamento direktoriui arba jį pavaduojančiam pareigūnui, nutarimu iki vieno mėnesio sustabdyti:

- 1) nuteistųjų laiškų išsiuntimą, taip pat gautų laiškų, siuntų (perdavimų) įteikimą nuteistiesiems;
- 2) pasimatymų suteikimą nuteistiesiems;
- 3) asmeninių daiktų įsigijimą;
- 4) paskatinimo priemonių skyrimą nuteistiesiems;
- 5) leidimą skambinti telefonu;
- 6) kultūros, sporto ir kitų masinių renginių organizavimą.“

30 straipsnis. XI skyriaus antrojo skirsnio pakeitimas

Pakeisti XI skyriaus antrąjį skirsnį ir jį išdėstyti taip:

„ANTRASIS SKIRSNIS

LAISVĖS ATĖMIMO BAUSMĖ ATLIEKANČIŲ NUTEISTŲJŲ UŽIMTUMAS

125 straipsnis. Nuteistųjų užimtumo tikslas

Laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų užimtumo tikslas – mažinti neigiamą įkalinimo įtaką, suteikti galimybę nuteistiesiems įgyti žinių, įgūdžių ir kvalifikacijų, kurios padėtų jiems lengviau integruotis į visuomenę išėjus iš pataisos įstaigos.

126 straipsnis. Nuteistųjų užimtumo formos

1. Laisvės atėmimo bausmę atliekantiesiems nuteistiesiems šio Kodekso nustatyta tvarka ir sąlygomis sudaromos galimybės užsiimti prasminga nuteistojo ir visuomenės interesus atitinkančia veikla.

2. Nuteistųjų užimtumo formos:

- 1) darbinė veikla;

2) darbas už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų;

3) bendrasis ugdymas ir profesinis mokymas;

4) individuali veikla;

5) dalyvavimas kultūrinėje, švietėjiškoje, sporto veikloje.

127 straipsnis. Nuteistųjų užimtumo organizavimas

1. Organizuodama nuteistųjų užimtumą pataisos įstaigos administracija privalo siekti, kad kiekvienas nuteistasis, išskyrus nuteistuosius, atliekančius šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nurodytą nuobaudą, ne mažiau kaip aštuonias valandas per parą užsiimtų šio Kodekso 126 straipsnio 2 dalyje nurodyta veikla.

2. Pataisos įstaiga, organizuodama nuteistųjų užimtumą:

1) privalo siekti, kad visiems darbine veikla galintiems užsiimti nuteistiesiems būtų pasiūlyta įsitraukti, kiek tai įmanoma, į jų įgytą profesiją ar specialybę, turimus darbo įgūdžius, darbo patirtį ar kvalifikaciją atitinkančią veiklą;

2) bendradarbiauja su fiziniais ar juridiniais asmenimis ir su jais sudaro sutartis dėl nuteistųjų užimtumo darbine veikla ar kitomis šio Kodekso 126 straipsnio 2 dalyje nurodytomis užimtumo formomis pataisos įstaigos teritorijoje ar už jos ribų;

3) konsultuoja nuteistuosius, siekdama padidinti jų motyvaciją savarankiškai įsidarbinti už pataisos įstaigos arba nuteistųjų užimtumą darbine veikla organizuojančios įstaigos teritorijos ribų, pradėti ar tęsti mokslus bendrojo ugdymo, profesinėje ar aukštojoje mokykloje;

4) ieško arba teikia praktinę pagalbą savarankiškai darbo vietų, esančių už pataisos įstaigos arba nuteistųjų užimtumą darbine veikla organizuojančios įstaigos teritorijos ribų, ieškantiems nuteistiesiems, tarpininkauja jiems įsidarbinant;

5) padeda nuteistiesiems įsigyti jų individualiai veiklai vykdyti reikalingų priemonių ir realizuoti vykdant šią veiklą sukurtus gaminius;

6) organizuoja kultūrinius, švietėjiškus ir sporto renginius.

3. Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka pataisos įstaiga sudaro sąlygas nuteistiesiems, neturintiems teisės be sargybos arba palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų, mokytis profesinio mokymo įstaigoje ar studijuoti aukštojoje mokykloje nuotoliniu būdu.

128 straipsnis. Nuteistųjų užimtumą darbine veikla organizuojanti įstaiga

1. Siekiant pataisos įstaigoms padėti organizuoti bausmių vykdymo sistemos poreikius užtikrinantį nuteistųjų užimtumą darbine veikla, gali būti steigiama speciali nuteistųjų darbinę veiklą organizuojanti įstaiga.

2. Pagrindinis nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos tikslas – padėti nuteistiesiems neprarasti ir (ar) įgyti naujų darbo įgūdžių, kad atlikę bausmę jie galėtų sėkmingai integruotis į visuomenę.

3. Vykdydama savo veiklą, nuteistųjų darbinę veiklą organizuojanti įstaiga užtikrina, kad nuteistųjų darbinės veiklos rezultatai būtų panaudojami visos bausmių vykdymo sistemos veiklos poreikiams tenkinti. Nuteistųjų darbinės veiklos metu sukurtą produkciją ir paslaugas nuteistųjų darbinę veiklą organizuojanti įstaiga komerciniais tikslais gali teikti ir kitiems asmenims.

129 straipsnis. Socialinės paramos nuteistiesiems fondas

1. Visos iš nuteistųjų darbinės veiklos gautos pataisos įstaigos ar nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos pajamos gali būti naudojamos tik nuteistųjų užimtumo darbine veikla procesui užtikrinti ir nuteistųjų socialinėms ar buities sąlygoms gerinti. Iš nuteistųjų darbinės veiklos gautų pajamų dalį pataisos įstaiga ir nuteistųjų darbinę veiklą organizuojanti įstaiga perveda į Socialinės paramos nuteistiesiems fondą. Socialinės paramos nuteistiesiems fondo sudarymo ir jo lėšų naudojimo tvarką nustato teisingumo ministras.

2. Nuteistųjų užimtumo darbine veikla proceso organizavimas gali būti finansuojamas iš valstybės biudžeto (įskaitant Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas).“

31 straipsnis. XI skyriaus papildymas antruoju¹ skirsniu Papildyti Kodekso XI skyrių antruoju¹ skirsniu:**„ANTRASIS¹ SKIRSNIS****LAISVĖS ATĖMIMO BAUSMĖ ATLIEKANČIŲ NUTEISTŲJŲ UŽIMTUMAS DARBINE VEIKLA****130 straipsnis. Nuteistųjų įtraukimo į užimtumą darbine veikla tvarka**

1. Kiekvienas laisvės atėmimo bausmę atliekantis nuteistasis, nedirbantis darbo, kurio vieta yra už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų, privalo užsiimti pataisos įstaigos pasiūlyta darbine veikla ir taip prisidėti prie jo išlaikymo pataisos įstaigose sąnaudų sumažinimo. Nuteistųjų įtraukimo į darbinę veiklą tvarką nustato Kalėjimų departamento direktorius.

2. Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka nuo dalyvavimo darbinėje veikloje gali būti atleidžiami tik nuteistieji neįgalieji, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, sulaukę valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus ir ribotai pakaltinami nuteistieji, nepilnamečiai nuteistieji, kurie mokosi bendrojo ugdymo arba profesinio mokymo įstaigose, nėščios moterys ir vaikų iki trejų metų turinčios motinos.

3. Konkreti darbinė veikla, kuria siūloma užsiimti nuteistajam, parenkama, kiek tai įmanoma, atsižvelgiant į jo darbingumą, įgytą profesiją ar specialybę, turimus darbo įgūdžius, darbo patirtį ar kvalifikaciją. Siekdama, kad nuteistasis įgytų daugiau darbo įgūdžių, pataisos įstaiga arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojanti įstaiga turi siekti, kad nuteistųjų darbinės veiklos pobūdis būtų reguliariai keičiamas, taip pat kad darbinės veiklos atlikimo laikas netrukdytų nuteistajam dalyvauti pasimatymuose, išvykti į namus ir vykdyti jo socialinės reabilitacijos plane nurodytas priemones.

4. Neturintys teisės išvykti už pataisos įstaigos ribų be sargybos arba be palydos nuteistieji darbine veikla gali užsiimti tik pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijoje, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nustatytą išimtį. Paprastai šie nuteistieji užsiima pataisos įstaigos ūkio priežiūros, nuteistųjų buitinių sąlygų gerinimo, pataisos įstaigos ar nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijų tvarkymo, produkcijos gamybos veiklomis. Konkrečią darbinę veiklą atlikti už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų šioje dalyje nurodytiems nuteistiesiems leidžiama tik užtikrinus jų apsaugą ir priežiūrą. Trumpesnes kaip vienerių metų trukmės laisvės atėmimo bausmes atliekantys nuteistieji produkcijos gamybos veiklomis paprastai neužsiima.

5. Pataisos įstaiga arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojanti įstaiga gali sudaryti sutartis su fiziniais ir juridiniais asmenimis dėl nuteistųjų užimtumo darbine veikla vykdymo pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijoje ar už šių įstaigų teritorijos ribų. Jei pagal sutartis su asmenimis neturinčių teisės išvykti už pataisos įstaigos ribų be sargybos arba be palydos nuteistųjų darbinę veiklą vykdoma už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų, pataisos įstaiga užtikrina šių nuteistųjų apsaugą ir priežiūrą. Sutarties dėl nuteistųjų užimtumo darbine veikla vykdymo pavyzdinę formą tvirtina Kalėjimų departamento direktorius.

6. Drausmės grupės sąlygomis laikomi nuteistieji darbine veikla užsiima tik pataisos įstaigos teritorijoje.

131 straipsnis. Pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijoje vykdomo nuteistųjų užimtumo darbine veikla sąlygos

1. Pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijoje ir šio Kodekso 130 straipsnio 5 dalyje nurodytu atveju vykdomas nuteistųjų užimtumas darbine veikla nelaikomas darbo santykiais, darbo teisinius santykius reguliuojantys teisės aktai šios veiklos vykdymo nereglamentuoja, išskyrus šiame Kodekse numatytus atvejus.

2. Pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijoje vykdomos nuteistųjų užimtumo darbine veikla sąlygos:

1) konkrečią darbinę veiklą, kurią nuteistajam pavedama atlikti, taip pat šios veiklos atlikimo pradžią ir pabaigą nustato pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos direktorius arba jų įgalioti asmenys; nesant nuteistojo rašytinio sutikimo, jam negali būti pavedama darbine veikla užsiimti švenčių ir poilsio dienomis;

2) nuteistieji darbine veikla užsiima penkias dienas per savaitę, ne ilgiau kaip aštuonias valandas per dieną, o tais atvejais, kai dėl darbinės veiklos specifikos negalima laikytis nuteistiesiems nustatytos kasdienės ar kassavaitinės dalyvavimo darbinėje veikloje trukmės, *mutatis mutandis* vadovaujantis Darbo kodekso nuostatomis, nuteistųjų darbinės veiklos trukmė gali būti nustatoma pagal suminę darbinės veiklos laiko apskaitą; nuteistajam gali būti leidžiama darbine veikla užsiimti ilgiau negu šiame punkte nustatytą laiką tik esant rašytiniam nuteistojo sutikimui ir jei ilgesnis nuteistojo užimtumo darbine veikla laikas netrukdytų jam dalyvauti pasimatymuose ir vykdyti jo socialinės reabilitacijos plane nurodytų priemonių;

3) už darbinės veiklos rezultatus, atsižvelgdama į šios veiklos sudėtingumą, apimtis ir veiklai atlikti skirtą laiką, pataisos įstaiga arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojanti įstaiga nuteistiesiems moka pinigines išmokas, kurių apskaičiavimo tvarką nustato Kalėjų departamento direktorius; darbine veikla pataisos įstaigoje užsiimantiems nuteistiesiems piniginės išmokos mokamos iš Socialinės paramos nuteistiesiems fonde sukauptų lėšų;

4) už vienerius dalyvavimo darbinėje veikloje metus nuteistiesiems suteikiamas dvidešimt darbo dienų trukmės poilsio laikas, kurio metu jiems mokama piniginė išmoka; nuteistųjų pageidavimu jiems per vienerius metus gali būti suteikiamas iki 10 darbo dienų trukmės papildomas poilsio laikas, kurio metu piniginė išmoka nemokama;

5) nuteistieji, kuriems darbinės veiklos atlikimo metu buvo padaryta žala, turi teisę į žalos atlyginimą Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka;

6) laikas, kurį nuteistieji dalyvauja darbinėje veikloje, neįskaitomas į valstybinio socialinio draudimo stažą; šie nuteistieji Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis gali draustis savanorišku valstybiniu socialiniu draudimu arba sudaryti pensijos sutartis su pensijų fondais, taip pat būti pensijų programos dalyviais.

3. Už nuteistųjų dalyvavimą darbinėje veikloje priskaičiuotas pinigines išmokas pataisos įstaiga, atlikusi šio Kodekso 133 straipsnyje nurodytas išskaitas, perveda į pataisos įstaigos administruojamas šių nuteistųjų asmenines sąskaitas.

132 straipsnis. Minimali nuteistųjų dalyvavimo darbinėje veikloje trukmė ir atsisakymo dalyvauti darbinėje veikloje pasekmės

1. Pataisos įstaigos administracija, sudarydama nuteistųjų užimtumo darbine veikla grafikus, užtikrina, kad:

1) kiekvienas nuteistasis, išskyrus nuo dalyvavimo darbinėje veikloje atleistus ir šios dalies 2 punkte nurodytus nuteistuosius, darbine veikla užsiimtų ne mažiau kaip 80 valandų per mėnesį;

2) nuteistieji, kurie mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose ar studijuoja aukštųjų mokyklų nuolatinės formos studijų programose, darbine veikla užsiimtų ne mažiau kaip 40 valandų per mėnesį.

2. Kalėjų departamento direktoriaus nustatyta tvarka ir sąlygomis nuteistasis laikinai atleidžiamas nuo dalyvavimo darbinėje veikloje dėl sveikatos būklės (pagal gydytojo išvadą) arba kai atlieka šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nurodytą nuobaudą, taip pat pasiruošti ir laikyti egzaminus.

3. Nuteistajam atlikus šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nurodytą nuobaudą, jam laikinai nustatoma iki 40 valandų ilgesnė negu šio straipsnio 1 dalyje nurodyta privaloma dalyvavimo darbinėje veikloje trukmė per mėnesį tol, kol nuteistasis šioje veikloje sudalyvaus visą laiką, kurį būtų privalėjęs skirti atlikdamas šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nurodytą nuobaudą.

4. Nuteistajam atsisakius užsiimti pataisos įstaigos administracijos pasiūlyta darbine veikla arba atsisakius šioje veikloje dalyvauti šiame straipsnyje nurodytą laiką, toks nuteistasis negali būti

skatinamas, jam draudžiama išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų, įsigyti asmeninių daiktų (išskyrus higienos reikmenų ir kanceliarinių prekių įsigijimą), naudotis asmeniniais elektros prietaisais. Šioje dalyje nustatyti draudimai nuteistajam netaikomi praėjus mėnesiui po to, kai jis pareiškia norą užsiimti darbine veikla ir ja užsiima šio straipsnio 1 dalyje nurodytą laiką.

133 straipsnis. Išskaitos iš nuteistųjų piniginių išmokų

1. Iš darbinėje veikloje dalyvaujantiems nuteistiesiems priskaičiuotų piniginių išmokų pataisos įstaiga atskaito dešimt procentų į nuteistojo neliečiamą asmeninės sąskaitos dalį, kurios naudoti nuteistasis neturi teisės. Ypatingais atvejais bausmės atlikimo metu pataisos įstaigos direktoriaus arba jį pavaduojančio pareigūno leidimu nuteistasis gali panaudoti pinigus, turimus neliečiamoje asmeninės sąskaitos dalyje. Likusi šioje sąskaitoje pinigų suma nuteistajam išduodama tik jį paleidžiant iš pataisos įstaigos arba nuteistojo prašymu pervedama į nuteistojo nurodytą asmeninę sąskaitą jį perkėlus į atvirą koloniją ar pusiauinkelės namus.

2. Atlikus šio straipsnio 1 dalyje nustatytas išskaitas, iš likusios piniginės išmokos sumos atskaitoma pagal vykdomuosius raštus ir kitus vykdomuosius dokumentus Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

3. Išlaikymas nepilnamečiams vaikams ir bausmės atlikimo metu valstybei padarytos žalos atlyginimas skaičiuojami nuo visos nuteistajam priskaičiuotos piniginės išmokos sumos bei visų kitų pajamų rūšių ir atskaičiuojami iki išskaitų į nuteistojo neliečiamą asmeninės sąskaitos dalį.“

32 straipsnis. XI skyriaus papildymas antruoju² skirsniu

Papildyti Kodekso XI skyrių antruoju² skirsniu:

„ANTRASIS² SKIRSNIS

LAISVĖS ATĖMIMO BAUSMĘ ATLIEKANČIŲ NUTEISTŲJŲ DARBAS UŽ PATAISOS ĮSTAIGOS ARBA NUTEISTŲJŲ DARBINĘ VEIKLĄ ORGANIZUOJANČIOS ĮSTAIGOS TERITORIJOS RIBŲ

134 straipsnis. Nuteistųjų teisės įsidarbinti už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų įgyvendinimo tvarka

1. Turintiems teisę išvykti už pataisos įstaigos ribų be sargybos arba be palydos nuteistiesiems gali būti leidžiama dirbti pataisos įstaigos arba pačių surastą darbą, kurio vieta yra už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų.

2. Pataisos įstaiga leidžia turinčiam teisę išvykti už pataisos įstaigos ribų be sargybos arba be palydos nuteistajam sudaryti darbo sutartį, jei nuteistojo darbas neprieštarauja jo socialinės rehabilitacijos tikslams, nuteistojo darbo laikas per mėnesį yra ne trumpesnis už laiką, nurodytą šio Kodekso 132 straipsnio 1 dalyje, ir nuteistąjį įdarbinantis asmuo įsipareigoja jo darbo užmokestį pervesti į pataisos įstaigos administruojamą nuteistojo asmeninę sąskaitą.

3. Nuteistiesiems draudžiama sudaryti darbo sutartis, jei darbo pobūdis susijęs su ilgiau nei vieną dieną trukančiomis komandiruotėmis Lietuvos Respublikos teritorijoje arba komandiruotėmis už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų.

4. Šiame skirsnyje nustatytais sąlygomis nuteistieji gali būti priimami į darbą ir nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančioje įstaigoje.

135 straipsnis. Nuteistųjų darbo, kurio vieta yra už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų, ypatumai

1. Už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų dirbančių nuteistųjų darbo santykius, valstybinio socialinio draudimo ir valstybinio socialinio draudimo stažo klausimus reguliuoja Darbo kodeksas, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymas ir kiti darbo teisinius santykius reglamentuojantys teisės aktai.

2. Visas šiame straipsnyje nurodytų nuteistųjų darbo užmokestis pervedamas į pataisos įstaigos administruojamą nuteistojo asmeninę sąskaitą, iš kurios pataisos įstaigos administracija kartą

per mėnesį atskaito dešimt procentų nuteistojo darbo užmokesčio dydžio sumą ir ją perveda į Socialinės paramos nuteistiesiems fondą. Likus trims mėnesiams iki galimo nuteistojo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos datos, o jei lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigos nuteistajam netaikomas, – likus trims mėnesiams iki bausmės pabaigos, nuteistasis atleidžiamas nuo išskaitų į Socialinės paramos nuteistiesiems fondą.

3. Į šiame straipsnyje nurodytų nuteistųjų, kuriems leidžiama su savimi turėti pinigų, pataisos įstaigos administruojamas sąskaitas pervestas darbo užmokestis, atlikus įskaitą į Socialinės paramos nuteistiesiems fondą, ne vėliau kaip kitą darbo dieną pervedamas į nuteistojo nurodytą asmeninę kredito įstaigos sąskaitą.

4. Už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų dirbantiems nuteistiesiems jų atostogų metu Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais gali būti leista parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus.“

33 straipsnis. 139 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 139 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Nuteistųjų kolektyvo tarybų ir nevyriausybinų organizacijų veikla turi neprieštarauti nuteistųjų užimtumo, socialinės rehabilitacijos, režimo ir saugumo interesams.“

34 straipsnis. 140 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 140 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„140 straipsnis. Laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems skiriamos paskatinimo priemonės

1. Už nepriekaištingą elgesį ir pažangą mažinant nusikalstamo elgesio riziką laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems gali būti skiriamos šios paskatinimo priemonės:

- 1) teisės vieną kartą papildomai paskambinti telefonu suteikimas;
- 2) teisės vieną kartą papildomai pasimatyti suteikimas;
- 3) paskirtos nuobaudos už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimą panaikinimas prieš terminą;
- 4) pasivaikščiojimo laiko pailginimas ne daugiau kaip dviem valandomis;
- 5) didžiausios pinigų sumos, už kurią nuteistasis gali per mėnesį įsigyti asmeninių daiktų, padidinimas vienos bazinės socialinės išmokos dydžio suma;
- 6) leidimas iki aštuonių valandų išvykti už pataisos namų teritorijos ribų pasimatyti su artimaisiais arba dėl švietimo, dalyvavimo resocializacijos priemonėse, kultūros, sporto ar kituose ne pataisos įstaigoje organizuojamuose renginiuose;
- 7) papildomos trumpalaikės išvykos į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus suteikimas.

2. Nepilnamečiams nuteistiesiems iki aštuonių valandų išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų tik su tėvais, globėjais (rūpintojais), artimaisiais giminaičiais ar kitais pasitikėjimo vertais asmenimis arba pataisos įstaigos darbuotojais.“

35 straipsnis. 141 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 141 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„141 straipsnis. Paskatinimo priemonių skyrimo nuteistiesiems tvarka

1. Šio Kodekso 140 straipsnio 1 dalyje numatytos paskatinimo priemonės skiriamos pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu.

2. Paskatinimas, kuriuo leidžiama papildomai paskambinti telefonu, gauti pasimatymą, įsigyti asmeninių daiktų už didesnę pinigų sumą ar suteikiama papildoma trumpalaikė išvyka į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus, gali būti skiriamas tik nuteistiesiems, kurie pagal šį Kodeksą turi teisę paskambinti telefonu, gauti pasimatymų, įsigyti asmeninių daiktų ar gauti trumpalaikę išvyką iš pataisos įstaigos.

3. Paskatinimas – padidinti didžiausią pinigų sumą, už kurią nuteistasis gali įsigyti asmeninių daiktų, nuteistajam gali būti taikomas ne ilgiau kaip vieną mėnesį.

4. Kalėjime laikomiems nuteistiesiems pasivaikščiojimo laikas paskatinimo tvarka pailginamas ne ilgiau kaip vieną mėnesį.

5. Paskatinimo tvarka nuteistajam gali būti prieš terminą panaikinama vienu metu viena pirmiau paskirta nuobauda.

6. Konkreti paskatinimo priemonė nuteistajam parenkama atsižvelgiant į tai, kokią teigiamą įtaką nuteistojo elgesiui galėtų padaryti šios paskatinimo priemonės skyrimas.

7. Apie paskatinimo priemonės paskyrimą paskelbiama nuteistajam.“

36 straipsnis. 142 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 142 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„142 straipsnis. Laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems skiriamos nuobaudos

1. Už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimą nuteistiesiems gali būti skiriamos šios nuobaudos:

- 1) papeikimas;
- 2) didžiausia pinigų sumos, už kurią nuteistieji gali per mėnesį nusipirkti asmeninių daiktų, sumažinimas vienos bazinės socialinės išmokos dydžio suma iki trijų mėnesių;
- 3) draudimas vieną mėnesį įsigyti asmeninių daiktų (išskyrus higienos reikmenų ir kanceliarinių prekių įsigijimą);
- 4) vienos bazinės socialinės išmokos dydžio įmoka į Socialinės paramos nuteistiesiems fondą.

2. Nuteistiesiems, sistemingai pažeidinėjantiems arba itin piktybiškai pažeidusiems režimą, gali būti skiriama nuobauda – perkėlimas į kamerų tipo patalpas iki trisdešimt parų, o nepilnamečių nuteistųjų – iki penkių parų.

3. Nėščioms moterims ir turinčioms vaikų iki trejų metų motinoms, taip pat asmenims, kurie dėl medicininių priežasčių negali būti perkelti į kamerų tipo patalpas, šio straipsnio 2 dalyje nustatyta nuobauda neskiriama, o jeigu buvo paskirta, – nevykdoma.“

37 straipsnis. 143 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 143 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„143 straipsnis. Nuobaudų skyrimo atliekantiems laisvės atėmimo bausmę nuteistiesiems tvarka

1. Šio Kodekso 142 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytos nuobaudos skiriamos pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu.

2. Skiriant nuobaudas, atsižvelgiama į pažeidimo padarymo aplinkybes, į paskirtų nuobaudų kiekį ir pobūdį, taip pat į nuteistojo rašytinį pasiaiškinimą dėl pažeidimo. Skiriamos nuobaudos turi atitikti padaryto pažeidimo sunkumą ir pobūdį.

3. Nuobauda gali būti skiriama tik pažeidimą padariusiam nuteistajam. Už kelis vienu metu padarytus pažeidimus skiriama viena nuobauda.

4. Nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per dešimt parų nuo pažeidimo atskleidimo dienos, o jei dėl pažeidimo buvo atliekamas tyrimas, – nuo tyrimo pabaigos dienos, bet ne vėliau kaip per du mėnesius nuo pažeidimo padarymo dienos.

5. Paskirta nuobauda vykdoma tuoj pat ir ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo jos paskyrimo. Nuobauda, kuri nebuvo pradėta vykdyti per vieną mėnesį nuo jos paskyrimo dienos, išskyrus šio Kodekso 142 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytą nuobaudą, nebevykdoma.

6. Jeigu paskyrus šio Kodekso 142 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytą nuobaudą nuteistasis savo asmeninėje sąskaitoje neturi lėšų arba jų turi nepakankamai, kad būtų iš karto sumokėta paskirta įmoka į Socialinės paramos nuteistiesiems fondą, šio Kodekso 142 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodyta nuobauda laikoma įvykdyta, kai iš nuteistojo asmeninės sąskaitos pataisos įstaigos administracija atskaito šiai įmokai ar likusiai jos daliai sumokėti reikalingas lėšas.

7. Nuteistasis turi teisę šio Kodekso 183 straipsnyje nustatyta tvarka apskųsti jam paskirtą nuobaudą. Skundo padavimas nuobaudos vykdymo nesustabdo.

8. Jeigu nuteistajam per šešis mėnesius, o nepilnamečiui nuteistajam per tris mėnesius nuo nuobaudos atlikimo dienos nepaskiriama nauja nuobauda, jis laikomas neturinčiu nuobaudų.

9. Apie nuobaudos paskyrimą nuteistajam paskelbiama pasirašytinai. Nutarimo, kuriuo nuteistajam paskirta nuobauda, kopija įteikiama nuteistajam.“

38 straipsnis. 144 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti 144 straipsnį netekusiu galios.

39 straipsnis. 145 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 145 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„145 straipsnis. Nuteistųjų laikymo sąlygos kamerų tipo patalpose

1. Nuteistieji, atliekantys šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nurodytą nuobaudą, laikinai atleidžiami nuo darbinės veiklos. Perkelti į kamerų tipo patalpas nuteistieji neturi teisės gauti pasimatymų (išskyrus teisę susitikti su advokatu), siuntų (perdavimų), siųsti laiškų (išskyrus atvejus, kai jie įgyvendina šio Kodekso 100, 109 ir 183 straipsniuose nurodytas teises), taip pat paskambinti telefonu (išskyrus atvejus, kai jie įgyvendina šio Kodekso 101 straipsnyje nurodytą teisę). Jiems neleidžiama įsigyti ir (ar) turėti asmeninių daiktų, išskyrus drabužius, avalynę, higienos reikmenis ir kanceliarines prekes. Šioje dalyje nurodytiems nuteistiesiems leidžiama skaityti knygas, žurnalus, laikraščius ir kitą literatūrą, kasdien vieną valandą, o nepilnamečiams, neįgaliesiems, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, ir ligoniams (pagal gydytojo išvadą) – dvi valandas pasivaikščioti.

2. Nuteistieji, atliekantys šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nurodytą nuobaudą, laikomi rakinamose kamerosė.“

40 straipsnis. 148 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 148 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Kalėjime, pataisos namuose ir šiose įstaigose laikomus nuteistuosius įdarbinusioje įmonėje, įstaigoje, organizacijoje, ūkininko ūkyje arba kitos teisinės formos juridiniame asmenyje gali būti organizuojamas nuteistųjų profesinis mokymas. Nuteistieji turi teisę pasirinkti profesiją, kurios mokysis pagal pataisos įstaigos administracijos pateiktą sąrašą ir turimą mokymo bazę.“

2. Pripažinti netekusia galios 148 straipsnio 3 dalį.

41 straipsnis. 150 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 150 straipsnį.

42 straipsnis. 152 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 152 straipsnio 3 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) paskambinti telefonu, gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, siuntas (perdavimus) ir pasimatymus;“.

2. Pripažinti netekusia galios 152 straipsnio 4 dalį.

43 straipsnis. 154 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 154 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Teisę be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų turi nuteistasis, kuriam pataisos įstaigos administracija leidžia dirbti darbą, kurio vieta yra už pataisos įstaigos ar nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų, arba nuteistasis priimtas į darbą nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančioje įstaigoje šio Kodekso XI skyriaus antrajame² skirsnyje nurodytomis sąlygomis, arba mokytis už pataisos įstaigos teritorijos ribų esančioje bendrojo ugdymo, profesinio mokymo įstaigoje ar studijuoti aukštosios mokyklos nuolatinės formos studijų programoje, arba dalyvauti įgyvendinant socialinės rehabilitacijos priemones už pataisos įstaigos teritorijos ribų ir kuris atitinka visas šias sąlygas:

1) atlieka bausmę lengvojoje grupėje;

- 2) jo nusikalstamo elgesio rizika yra žema arba vidutinė ir nustatyta pažanga mažinant nusikalstamo elgesio riziką;
- 3) neatlieka laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės;
- 4) nėra pripažintas pavojingu recidyvistu ar ribotai pakaltinamu;
- 5) neturi galiojančios nuobaudos už bausmės atlikimo metu padarytus teisės aktų pažeidimus;
- 6) užsiima darbine veikla (išskyrus nuo dalyvavimo darbinėje veikloje atleistus nuteistuosius);
- 7) neserga pavojinga arba ypač pavojinga užkrečiamąja liga, kuri plinta lašeliniu būdu per orą.“

44 straipsnis. 167 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 167 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„167 straipsnis. Nuteistųjų laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės pataisos priemonės

Nuteistiesiems laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės taikomos šio Kodekso XI skyriaus antrajame, antrajame¹, trečiajame ir ketvirtajame skirsniuose nurodytos pataisos priemonės.“

45 straipsnis. 169 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 169 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„169 straipsnis. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekančių nuteistųjų materialinės atsakomybės pagrindai ir dydis

Arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekantys nuteistieji atsako už bausmės atlikimo metu valstybei padarytą žalą:

- 1) už žalą, padarytą atliekant darbinę veiklą, – tiek, kokio dydžio žalos atlyginimą nustato Lietuvos Respublikos darbo teisinius santykius reglamentuojantys įstatymai;
- 2) už žalą, padarytą kitokiais veiksmais, – tiek, kokio dydžio žalos atlyginimą nustato Civilinis kodeksas.“

46 straipsnis. 175 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 175 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pataisos įstaigos administracija privalo vykdyti švietėjišką, aiškinamąją ir kitokią prevencinę veiklą, skatindama nuteistuosius atsisakyti tabako gaminių, alkoholio ir narkotinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, ir užtikrinti reikiamas sąlygas priklausomybės ligomis sergantiems nuteistiesiems gydytis nuo šių ligų.“

47 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šio įstatymo 2 ir 4 straipsniai, 7 straipsnio 2 dalis, 8 straipsnio 2 dalis, 9 straipsnio 2 dalis, 10 straipsnio 2 dalis, 11 straipsnio 2 dalis, 12 straipsnio 2 ir 4 dalys, 13 straipsnio 2 dalis, 14, 18, 22–37, 39–41, 42 straipsnio 2 dalis ir 43–45 straipsniai įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos teisingumo ministras ir Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktorius iki 2020 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Įsigaliojus šiam įstatymui pataisos įstaigos per tris mėnesius suskirsto nuteistuosius į grupes, kuriose jie turi atlikti bausmę pagal Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 68 straipsnio nuostatas. Į kitas nuteistųjų grupes neperkeliami nuteistieji, kurie iki šio įstatymo įsigaliojimo bausmę atliko:

- 1) lengvojoje grupėje, jei juos reikėtų perkelti į paprastąją arba drausmės grupę;
- 2) paprastojoje grupėje, jei juos reikėtų perkelti į drausmės grupę.
4. Iki šio įstatymo įsigaliojimo į pusiaukelės namus perkelti nuteistieji, kurie šiam įstatymui įsigaliojus neatitinka Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 69 straipsnio 2 dalyje

nustatytų sąlygų, toliau atlieka bausmę pusiaukelės namuose, išskyrus atvejus, kai jie privalo būti gražinti į pataisos namus dėl padarytų bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimų.

5. Iki šio įstatymo įsigaliojimo nuteistiesiems išduoti leidimai išvykti be sargybos arba be palydos galioja tol, kol jie bus panaikinti dėl pasikeitusių darbo, bendrojo ugdymo, profesinio mokymo arba dalyvavimo įgyvendinant socialinės rehabilitacijos priemonės sąlygų, arba kol teisė nuteistajam išvykti be sargybos arba be palydos nebus atimta dėl jam nustatyto režimo reikalavimų arba elgesio taisyklių pažeidimo.

6. Sprendžiant klausimus dėl nuteistųjų perkėlimo iš vienos grupės į kitą arba dėl jų trumpalaikių išvykų iš pataisos įstaigos, laikoma, kad nuteistieji užsiėmė darbine veikla, jeigu jie iki šio įstatymo įsigaliojimo dirbo pataisos įstaigos administracijos pasiūlytą darbą arba užsiėmė individualia darbine veikla.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Administravimo departamento
Dokumentų valdymo skyriaus
vyriausioji specialistė

M. Rutkauskienė
Monika Rutkauskienė
2019-08-26

Baudžiamosios justicijos
grupės vadovė

Simona Mesonienė
Simona Mesonienė
2019-08-28

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

2019 08 30